

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆ ԱՐԱՐԱՏԻ ՄԱՐԶ

ԳՈՌԱՎԱՆ ՀԱՄԱՅՆՔԻ ԱՎԱԳԱՆԻ

Գ. ԳՈՐԱՎԱՆ

19.01.2017թ.

ՈՐՈՇՈՒՄ

ԹԻՎ 1Ա

ՕՐԱԿԱՐԳԻ ՀԱՍՏԱՏՈՒՄ

Ղեկավարվելով <<Տեղական ինքնակառավարման մասին>>
Հայաստանի Հանրապետության օրենքի 14 հոդվածի 6-րդ կետի
պահանջներով՝ Գորավան համայնքի ավագանին

ՈՐՈՇՈՒՄ Է

Հաստատել համայնքի ավագանու 2017 թվականի հունվարի 19-ի թիվ 1 նիստի
օրակարգը

1. Գորավան համայնքի վարչական տարածքի հողերի
օգտագործման ժամանակավոր սխեմայում փոփոխություն
կատարելու մասին
2. Գորավան համայնքի 2017-2021 թթ. զարգացման հնգամյա ծրագիրը
հաստատելու մասին

Կողմ 7

Դեմ 0

Ձեռնպահ 0

Ազիզյան Վազգեն

Թադևոսյան Կարեն

Խաչատրյան Աննա

Հայրապետյան Անդրանիկ

Սելիքսեթյան Վահրամ

Նիկողոսյան Վահե

Վարդանյան Սուրեն

ՀԱՄԱՅՆՔԻ ՂԵԿԱՎԱՐ՝

Ա. ԲԱԶԻԿՅԱՆ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆ ԱՐԱՐԱՏԻ ՄԱՐԶ

ԳՈՌԱՎԱՆ ՀԱՄԱՅՆՔԻ ԱՎԱԳԱՆԻ

Գ. ԳՈՌԱՎԱՆ

19.01.2017թ.

ՈՐՈՇՈՒՄ

Թիվ 2Ա

ԳՈՌԱՎԱՆ ՀԱՄԱՅՆՔԻ ՍԵՓԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ ՀԱՆԴԻՍԱՑՈՂ ՀՈՂԵՐԻ
ՕԳՏ ԱԳՈՐԾՄԱՆ ԺԱՄԱՆԱԿԱՎՈՐ ՄԽԵՄԱՅՈՒՄ
ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆ ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ

Հիմք ընդունելով Հոդերի ժամանակավոր սխեմաների
համաձայնեցման միջոցերատեսչական հանձնաժողովի թիվ 119 դրական
եզրակացությունը՝ կայացած՝ 27.12.2016թ.՝ Գոռավան համայնքի ավագանին

ՈՐՈՇՈՒՄ Է

Գոռավան համայնքի վարչական տարածքի հոդերի օգտագործման
ժամանակավոր սխեմայում համայնքի սեփականությունն հանդիսացող
հատուկ պահպանվող 3.14 հա/կադաստրային ծածկագիր 0288-0001/ հոդերը
փոխադրել գյուղատնտեսական նշանակության հոդերի կատեգորիա՝
այլ հոդեր գործառնական նշանակության (քարտեզագրման սխալի
նւղղում)։

Կողմ 7

Դեմ 0

Ձեռնպահ 0

Ազիզյան Վազգեն

Թադևոսյան Կարեն

Խաչատրյան Աննա

Հայրապետյան Անդրանիկ

Սելիքսեթյան Վահրամ

Նիկողոսյան Վահե

Վարդանյան Սուրեն

ՀԱՄԱՅՆՔԻ ՂԵԿԱՎԱՐ՝

Ա. ԲԱԶԻԿՅԱՆ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆ ԱՐԱՐԱՏԻ ՄԱՐԶ

ԳՈՌԱՎԱՆ ՀԱՄԱՅՆՔԻ ԱՎԱԳԱՆԻ

Գ. ԳՈՌԱՎԱՆ

19.01.2017թ.

ՈՐՈՇՈՒՄ

ԹԻՎ 3Ա

**ԳՈՌԱՎԱՆ ՀԱՄԱՅՆՔԻ 2017-2021 ԹՎԱԿԱՆՆԵՐԻ ԶԱՐԳԱՑՄԱՆ
ՀՆԳԱՄՅԱԾՐԱԳԻՐԸ ՀԱՍՏԱՏԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ**

Ղեկավարվելով <<Տեղական ինքնակառավարման մասին>>
Հայաստանի Հանրապետության օրենքի 18-րդ հոդվածի 4-րդ կետի
պահանջներով՝ Գործավան համայնքի ավագանին

ՈՐՈՇՈՒՄ Է

Հաստատել Գործավան համայնքի 2017-2021 թթ. զարգացման հնգամյա
ծրագիրը՝ համաձայն հավելվածի:

Կողմ 7

Դեմ 0

Ձեռնպահ 0

Ազգային Վարդգես

Թադևոսյան Կարեն

Խաչատրյան Աննա

Հայրապետյան Անդրանիկ

Սեփարուկյան Վահրամ

Նիկողոսյան Վահե

Վարդանյան Սուրեն

ՀԱՄԱՅՆՔԻ ՂԵԿԱՎԱՐ

Ա. ԲԱԶԻԿՅԱՆ

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

Ներածություն.....	3
1. Համայնքի իրավիճակի բնութագրում, վերլուծություն և գնահատում.....	4
2. Համայնքի տեղականի, ռազմավարության և ՀԶԲԾ-ի հիմնական նպատակների սահմանում.....	13
3. Համայնքի տարածքում նախատեսվող (շարունակվող) հանրապետական և մարզային, միջհամայնքային համագործակցության և այլ ծրագրերի ու միջոցառումների ներկայացում.....	14
4. Համայնքի ֆինանսական իրավիճակի վերլուծում, գնահատում և կանխատեսում....	
5. Համայնքի ոլորտային ծրագրերի ցանկի կազմում և առաջնահերթությունների սահմանում, ֆինանսապես ապահովված ծրագրերի ձևակերպում և ամփոփում, լրացուցիչ ֆինանսական միջոցների հայթայթման հնարավորությունների ներկայացում.....	15
Եզրափակում.....	22

ՆԵՐԱԾՈՒԹՅՈՒՆ

Հայաստանի Հանրապետության Արարաժի մարզի Գոռավան համայնքի 2017-2021թթ. զարգացման հնգամյա ծրագիրը (այսուհետ՝ ՀԶԾ) մշակելիս հաշվի է առնվել, որ համաձայն 2015 թվականի դեկտեմբերի 6-ին փոփոխված Հայաստանի Հանրապետության Սահմանադրության 181-րդ հոդվածի, ՏԻՄ-երը համայնքի ավագանին և համայնքի ղեկավարը, ընտրվում են հինգ տարի ժամկետով, և 210-րդ հոդվածի, «Տեղական ինքնակառավարման մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքը պետք է համապատասխանեցվի Սահմանադրությանը և ուժի մեջ մտնի 2017 թվականի հունվարի 1-ից:

Հաշվի առնելով այդ պահանջները՝ մշակվել է համայնքի զարգացման ոչ թե քառամյա, այլ հնգամյա ծրագիր:

ՀԶԾ-ն մշակելիս առանձնացվել և հաշվի են առնվել մեթոդաբանական հետևյալ չափանիշները՝

- համայնքի ֆինանսական կարողությունը.
- համայնքի բնակչության թվաքանակը.

համայնքում առկա վտանգները (ռիսկերը):

Համայնքի զարգացման հնգամյա ծրագրի բովանդակությունը պայմանավորված է համայնքապետարանի աշխատակազմի աշխատակցների աշխատանքով և առաջարկություններով, համայնքում առկա ռեսուրսային (մարդկային, գույքային, ֆինանսատնտեսական, տեխնիկական և այլ) հնարավորություններով, համայնքային ծրագրերի իրականացման և ծառայությունների մատուցման համար անհրաժեշտ ֆինանսական միջոցների առկայությամբ, ինչպես նաև այն իրողությամբ, որ Գոռավան համայնքը ունի մի շարք առաջնային խնդիրներ: Համայնքի զարգացման հնգամյա ծրագրում հնարավորինս հաշվի են առնվել նաև համայնքի տարածքում տնտեսական գործունեության խրախուսմանն ուղղված առկա հնարավորությունները, տնտեսության տարբեր ճյուղերի զարգացման (հատկապես՝ գյուղատնտեսության, արտադրության, փոքր և միջին բիզնեսի և այլնի) հնարավորությունները, համայնքի տարածքում պատշաճ կառավարման իրականացման անհրաժեշտությունը, ինչպես նաև համայնքում աղետի բազմաբնույթ վտանգները (ռիսկերը) և դրանց կառավարման միջոցառումները: 2017-2021թթ. համայնքի զարգացման հնգամյա ծրագիրը մշակվել է՝ հիմք ընդունելով համայնքի ղեկավարի և ավագանու անդամների նախընտրական ծրագրերի դրույթները և նպատակ հետապնդելով հետևողականորեն բարեփոխումներ իրականացնելու ճանապարհով աստիճանաբար լուծել համայնքում առկա հիմնախնդիրները և բարելավել համայնքի բնակչության սոցիալ-տնտեսական պայմանները: Համայնքի զարգացման հնգամյա ծրագիրը դիտարկելով որպես համայնքի ռազմավարական պլանավորման և մասնակցային կառավարման կարևորագույն միջոց, համայնքի ղեկավարին կից գործող համայնքի զարգացման հնգամյա ծրագրի և տարեկան բյուջեի կառավարման գծով խորհրդակցական մարմինը՝ փաստաթուղթը մշակելիս, հատուկ ուշադրություն է դարձրել և ձգտել, որպեսզի այն հնարավորինս համահունչ լինի գործողության մեջ դրված Հայաստանի Հանրապետության ռազմավարական, մարզային և տարածաշրջանային զարգացման ծրագրերին՝ ակնկալելով Հայաստանի Հանրապետության պետական կառավարման մարմինների, Քաղաքացիական հասարակության և մասնավոր հատվածների, կազմակերպությունների և շահագրգիռ այլ անձանց հետ լիակատար փոխըմբռնում համայնքի զարգացման հնգամյա ծրագրում ներկայացված խնդիրների առնչությամբ և արդյունավետ համագործակցություն դրանց լուծման գործում:

Համայնքի զարգացման, բնակչության սոցիալ-տնտեսական առաջընթացի ապահովման, սոցիալ-մշակութային քաղաքականության ներդրման և բարեկեցության մակարդակի բարձրացման

նպատակով համայնքի զարգացման հնգամյա ծրագիրը հանդիսանալու է ամենօրյա աշխատանքային փաստաթուղթ:

1. ՀԱՄԱՅՆՔԻ ԻՐԱՎԻՃԱԿԻ ԲՆՈՒԹԱԳՐՈՒՄ, ՎԵՐԼՈՒԾՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ԳՆԱՀԱՏՈՒՄ

1.1 Համայնքի սոցիալ-տնտեսական իրավիճակի գնահատում

Գոռավանք ակտիվ կյանքով ապրող համայնք է, որտեղ առկա բոլոր կենցաղային, սոցիալ-տնտեսական, հոգևոր-մշակութային խնդիրները գտնում են իրենց լուծումը, համայնքի յուրաքանչյուր անդամ հնարավորություն ունի ակտիվորեն մասնակցելու համայնքում որոշումների կայացմանը և գործողությունների իրականացմանը:

1.2 Համայնքի աշխարհագրական դիրքը, պատմական ակնարկ

Գոռավանք համայնքը մարզկենտրոնից գտնվում է 19 կմ հեռավորության վրա: Ժողովրդական սկզբնաղբյուրներում պատմվում է, որ հայոց սպարապետ Գևորգ Մարգարետունու որդին՝ Գոռ Իշխանը, Իրաքական զավթիչների հետ ճակատամարտում մեծ հաղթանակ է տարել: Ժողովուրդը, ի հարգանս Գոռ իշխանի, գյուղն անվանել է Գոռավանք: Գյուղն ընկած է Վեդի գետի աջ ափին, Արարատյան արթավայրում: Ծովի մակարդակից ունի 925մ բարձրություն: Կլիման չոր խիստ ցամաքային է: Ձմեռները կսվում են դեկտեմբերի կեսերին, հունվարյան միջին ջերմաստիճանը տատանվում է -3° -ից -5° : Ամառը մեկն է՝ մայիսից մինչև հոկտեմբեր, օդի միջին ջերմությունը հասնում է է 24° -ից 26° , իսկ տաքվելագույնը՝ 42° : Հաճախ լինում են խորշակներ, որոնք զգալի վնաս են հասցնում յուղատնտեսությանը: Մթնոլորտային տարեկան տեղումների քանակը 250-300մմ է: Բնական սնդաֆտները կիսանապատներ են, որոնք ոռոգման ընթացքում վեր են ածվել կուլտուր-որոգելի սնդաֆտի: Ագրոկլիմայական տեսակետից համայնքն ընկած է պայմանական ոռոգման գոտում:

1831 թ-ին 59, 1897 թ-ին՝ 330, 1939 թ-ին՝ 851, 1959թ-ին՝ 801, 1979թ-ին՝ 1703 բնակիչ, որոնց մի մասի ախնհները այստեղ են գաղթել Արևմտյան Հայաստանի Մուշի, Շատախի, Վանի գավառներից՝ 1914-927թթ.: 1946թ.-ին այստեղ են հաստատվել Իրանի, 1951-1970 թթ.՝ Նախիջևանի Հանրապետության և այսատանի՝ Մարտունու, Սիսիանի, Կամոյի շրջաններից:

Ունի դպրոց, բուժկետ, կապի հանգույց, մանկապարտեզ՝ 90 երեխաների համար:

Արդյունաբերության ձեռնարկություններից այստեղ գործում է քարի արդյունահանումը: Համայնքի տնտեսության մասնագիտացման ճյուղը գյուղատնտեսությունն է, համախառն բերքի մեծ մասը տալիս է բուսաբուծությունը:

Համայնքի հիմնախնդիրների մեջ կարևորվում է ոռոգման և խմելու ջրի հիմնախնդիրը՝ ջրատարների կիսախողովակների տեղադրումը և ցանցերի վերանորոգումը:

1.3 ԺՈՂՈՎՐԴԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ

Համայնքի առկա բնակչության թիվը կազմում է 2865 մարդ, այդ թվում տղամարդիկ՝ 1449 և անայք՝ 1416 : Համայնքի բնակչության տարիքային և սոցիալական կազմը բերված է տղուսակ 1-ում:

Հ/հ	Ցուցանիշները	Շարունակ
1	2	3
1.	Առկա բնակչության թիվը, այդ թվում՝	2865

	Տղամարդիկ	1449
	Կանայք	1416
	0-6 տարեկան , այդ թվում՝	217
	- 0-3 տարեկան	98
	- 3-6 տարեկան	119
	7-17 տարեկան	675
	18-63 տարեկան	1047
	63-ից բարձր տարեկան	926
2.	Կենսաթոշակառուներ, այդ թվում՝	266
	Տարիքային և աշխատանքային	197
3.	Փախստականներ	1
4.	Միակողմանի ծնողագուրկ երեխաներ	14
5.	Երկկողմանի ծնողագուրկ երեխաներ	0
6.	Հայրենական մեծ պատերազմի մասնակիցներ	1
7.	Արցախյան պատերազմի մասնակիցներ	7
8.	Հաշմանդամներ, այդ թվում՝	46
	Մանկուց հաշմանդամներ	13
9.	Աշխատունակներ	724
10.	Զբաղվածներ	1656
11.	Գործազուրկներ, այդ թվում՝	26
	Գրանցված	5
12.	Մոկա տնային տնտեսությունների թիվը	607
13.	Ընտանեկան նպաստների պետական համակարգում գրանցված ընտանիքների թիվը, այդ թվում՝	83
	Նպաստառու ընտանիքների թիվը	83
14.	Հայրենական մեծ և արցախյան պատերազմ-ներում զոհվածների ընտանիքների թիվը	26
15.	Բնակարանի կարիքավոր ընտանիքների թիվը, այդ թվում՝	2
	Անօթևան ընտանիքներ	0
16.	Բնակարանային պայմանների բարելավման կարիք ունեցող ընտանիքների թիվը	16
17.	Արտագնա աշխատանքի մեկնող ունեցող տնային տնտեսությունների թիվը	83
18.	Արտագնա/սեզոնային/ աշխատանքի մեկնողների թիվը	156

1.4 Տեղական ինքնակառավարման մարմիններ

Ժողովրդի իշխանությունը իրականացնելու և համայնքային խնդիրները լուծելու նպատակով օրենքով սահմանված կարգով ընտրվում են տեղական ինքնակառավարման մարմիններ՝ համայնքի ղեկավար և համայնքի ավագանի 5 տարի ժամկետով: Համայնքի ավագանին ներկայացուցչական մարմին է և իրականացնում է Հայաստանի Հանրապետության սահմանադրությամբ և Տեղական ինքնակառավարման մասին՝ Հայաստանի Հանրապետության օրենքով և այլ օրենքներով նախատեսված լիազորություններ: Համայնքի ղեկավարն պաշտոնապես ներկայացնում է համայնքը, համայնքի գործադիր մարմինն է և իրականացնում է Հայաստանի Հանրապետության սահմանադրությամբ և Տեղական ինքնակառավարման մասին՝ Հայաստանի Հանրապետության օրենքով նախատեսված լիազորություններ: Համայնքի ղեկավարն իր լիազորություններն իրականացնում է համայնքապետարանի աշխատակազմի միջոցով: 2016 թվականի սեպտեմբերի 18 – ի ՏԻՄ ընտրությունների արդյունքում ընտրվել է համայնքի ավագանին՝ բաղկացած 7 անդամից :

Համայնքապետարանի աշխատակազմի կառուցվածքը բերված է ստորև՝

Հաստիքի անվանումը	Հաստիքային միավորը
Համայնքի ղեկավար	1
Համայնքի ղեկավարի տեղակալ	1
Աշխատակազմի քարտուղար /1.2-1/	1
Աշխատակազմի գլխավոր մասնագետ /2.3-1/	1
Աշխատակազմի առաջատար մասնագետ /3.1-1/	1
Աշխատակազմի առաջին կարգի մասնագետ /3.2-1/	1
Աշխատակազմի երկրորդ կարգի մասնագետ /3.3-1/	1

Գործավար	1
Օպերատոր	1
Հավաքարար	1
Վարորդ	1

Ջրային կառույցների հիմնանորոգում և պահպանում

1. Աշխատակիցների թվաքանակը՝ 2

Պաշտոնը	Հաստիքային միավորը
Ջրամբարի կարգավորող	1
հարկահավաք	1

Մշակութային հիմնարկներ

	Պաշտոնը	Հաստիքային միավորը
1	Մշ.տան տնօրեն	1
3	Գրադարանավար	1

1.5 ՀԱՄԱՅՆՔԻ ՍԵՓԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ ՀԱՄԱՐՎՈՂ ԳՈՒՅՔԻ ՖԻԶԻԿԱԿԱՆ ՎԻՃԱԿԸ

Համայնքն ունի սեփականություն, որի իրավունքը պաշտպանված է Հայաստանի Հանրապետության Սահմանադրությամբ և օրենքով: Համայնքի սեփականություն կարող են լինել անշարժ և շարժական գույքը, դրամական միջոցները և այլն: Համայնքապետարանը գտնվում է համայնքի կենտրոնում: Շենքային պայմանները բավարար են, գույքը նորացված, համալրված է համակարգչային տեխնիկայով: Գյուղը չունի գյուղատեխնիկա և այլ գյուղատնտեսական

գործիքներ : Խմելու ջրի ներհամայնքային ցանցը կառուցվել է 1978թվականին , որի մաշվածությունն այնքան մեծ է, որ ջրի կորուստի չափը գնալով մեծանում է : Ճանապարհային ցանցը վերանորոգման կարիք ունի , անհրաժեշտ է վերանորոգել ճանապարհներ և փողոցներներ :

Ստորև ներկայացված է 13.12.2016թվականի դրությամբ համայնքի սեփականություն համարվող գույքի ցանկը.

ՀՀ	ԳՈՒՅՔԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ	ՏԱՐԵԹԻՎԸ	ՔԱՆԱԿԸ	ԳԻՆԸ
1	Գյուղապետարանի վարչական շենք մեկ հարկանի	1975	1	1898,7
2	Սեղան երկու տումբանի լեզվ.	1980	2	3,6
3	Սեղան մեկ տումբանի	1990	2	0,7
4	Երկաթյա պահարան	1980	5	1,5
5	Հեռախոս	2002	4	7
6	Զահ	2002	9	27
7	Զահ	2002	1	27,5
8	Բազմոց, բազկաթոռ / կոմպլ./	2002	1	203,0
9	Հեռուստացույց	2004	1	126,0
10	Համակարգիչ Պ-4	2005	1	324,6
11	Տպիչ /Canon/	2005	1	93,6
12	Գազի վառարան	2005	1	56,0
13	Գրասենյակի սեղան	2005	1	35,0
14	Քարտուղարի սեղան	2005	1	15,0
15	Սելեկտր	2010	1	65,0
16	Սելեկտրի հեռախոսներ	2005	5	10,5
17	Զինանշան	2005	1	15,0
18	Աշխատասենյակի ցուցանակներ	2006	10	53,1
19	Համակարգիչ Պ-4 3000	2006	1	285,0
20	ԼՄԴ սամսունգ մոնիտոր	2006	1	185,0
21	Պատճենահանող սարք /CANON// Մանկապար./	2006	1	210,0
22	Թերմոս	2008	1	70,0
23	Սառնարան /Orvika/	2008	1	180,0
24	Աթոռ /տնօրենի/	2008	1	50,0
25	Սեղան /տնօրենի/	2008	1	180,0
26	Սեղան խորհրդակցության	2008	1	114,0
27	Խոհանոցի կահույք	2009	1	80,0
28	Ալեհավաք	2010	1	102,0
29	Տպիչ/ HP/	2010	1	90,0
30	Համակարգիչ	2010	2 կոմպլեկտ	703,0
31	Ղեկավարի բազկաթոռ	2011	1	220,0
32	Աթոռ	2011	12	185,0
33	Հեռուստացույց	2011	1	49,0
34	Համակարգիչ	2013	1 կոմպլ.	270,0
35	Տնօրենի սեղան	2015	1	120,0
36	Անշարժ մեծ աթոռ	2015	2	80,0
37	Անշարժ աթոռ	2015	15	150,0
38	Շարժական աթոռ	2015	1	50,0

39	Շարժական աթոռ	2015	1	58,0
40	HISENSE ՕՂԱԿԱՐԳԱՎՈՐԻՉ	2015	1	309,0
41	SAMSUNG PA51H 4500 ՀԵՌՈՒՍՏԱՑՈՒՅՑԸ	2014	1	324,0
	ԸՆԴԱՄԵՆԸ			7026,8

1.6 ՔԱՂԱՔԱՇԻՆՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ԿՈՄՈՒՆԱԼ ՏՆՏԵՍՈՒԹՅՈՒՆ

Գոռավան համայնքը չունի գլխավոր հատակագիծ: Քաղաքաշինական ծրագրային այլ փաստաթղթերից առկա է քաղաքաշինական կադաստրի վարման մատյանը: Համայնքը չունի ջրահեռացման կենտրոնացված համակարգ (կոյուղի): Գոռավան համայնքում կանոնավոր կերպով իրականացվում է աղբահանություն՝ շաբաթը երկու անգամ: Համայնքը չունի աղբատար մեքենա:

Գոռավան համայնքն զրեթե ամբողջությամբ ապահովված է ցերեկային լուսավորությամբ: Գերեզմանատունը ցանկապատված չէ: Գերեզմանատուն տանող ճանապարհը բազմիցս խճապատվել է: Համայնքը գազաֆիկացված է, բնակչությունը ամբողջությամբ օգտվում է կապույտ վառելիքից: Համայնքը խմելու ջուր է ստանում Գառնի-Արարատ ջրագծից՝ օրական 4-5 ժամ:

1.7 ԲՆԱԿԵԼԻ ԵՎ ՈՉ ԲՆԱԿԵԼԻ ՏԱՐԱԾՔՆԵՐԻ ՍՊԱՍԱՐԿՈՒՄ

Համայնքում չկան բազմաբնակարան բնակելի շենքեր, կան միայն բնակելի առանձնատներ, որոնց թիվը 514 է և դրանց ընդհանուր մակերեսը՝ 61680 քմ է: Բնակարանի կարիքավոր ընտանիքների թիվը՝ 2:

Համայնքի առանձնատների մեծ մասը վերանորոգված են, նորաբաժան ընտանիքների համար անհրաժեշտ են նոր առանձնատներ: Սակայն, բնակչության սոցիալական վատ պայմանների պատճառով առանձնատների կառուցման և վերանորոգման աշխատանքներ կատարվում են միայն խիստ անհրաժեշտության դեպքերում, իսկ նոր առանձնատներ հաճախակի չեն կառուցվում:

1.8 Զբաղվածություն

Համայնքի վարչական տարածքի բնակչության ընդհանուր թվաքանակից զբաղվածներ՝ 1656 մարդ, այդ թվում՝ ոչ գյուղատնտեսական աշխատանքով զբաղվածներ՝ 156 մարդ, գյուղատնտեսական աշխատանքներում զբաղվածներ՝ 1500 մարդ, 156 մարդ մեկնում է արտագնա աշխատանքների: Աշխատանքների պակասը և սոցիալ-տնտեսական անբարենպաստ պայմանները խթանում են բնակչության արտագնա աշխատանքի մեկնելուն:

Համայնքի տարածքում գործում է 6 խառը խանութներ:

Բնակիչների հիմնական եկամուտը ստացվում է սեփականաշնորհված վարելահողերի և տնամերձ հողամասերի մշակումից, թռչակների և նպաստների ստացումից: Այս հիմնախնդիրների հաղթահարման հիմնական ճանապարհը ինտենսիվ գյուղատնտեսական արտադրությամբ զբաղվելն է, ջերմոցային տնտեսությունների ստեղծումը:

1.9 Հողօգտագործում

Համայնքի վարչական տարածքը կազմում է 2927.96 հա, այդ թվում՝ գյուղատնտեսական նշանակության հողեր՝ 2487.43, բնակելի շինությունների տակ հողեր՝ 112.20 հա, արդյունաբերական, արտադրական շինությունների տակի հողեր՝ 181.84 հա, Էներգետիկայի, կապի, տրանսպորտի տակի հողեր՝ 9.09 հա, հատուկ պահպանվող տարածքներ՝ 104 հա, ջրային ֆոնդի հողեր՝ 0,980 հա, 1991 թվականին հանրապետությունում իրականացված հողի սեփականաշնորհման ժամանակ համայնքի բնակավայրերում սեփականաշնորհված հողերի մեկ հողաբաժնի չափը կազմել է 0,43 հա:

Գոռավան համայնքի հողային ֆոնդի բաշխումը բերված է աղյուսակ 2-ում

NN	Նպատակային նշանակություն	Հոդատեսք, գործառնական նշանակություն	Կոդի NN	Ընդամենը Մ2+3+4+5+6+7+8+9	Սնկիականության ստորակետ											
					ՀՀ ընդամենը	ՀՀ իրավաբանական անձանց	համայնքային				պետական				Օտար պետությու-նի ՀՀ-ում	
							ընդամենը (5+6+7)	տղված ամիսադրոյ օգտագործ ման	տղված փարձակություն	օգտագործ ման և փարձակություն չտղված	ընդամենը (9+10+11)	տղված ամիսադրոյ օգտագործման	տղված փարձակություն	օգտագործման և փարձակություն չտղված		
	Ա	Բ	Գ	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
1.1	1. Գյուղատնտեսական	վարելահող		331.60	326.47		5.13		2.20	2.93						
1.2		բազմ տնկարկներ		126.11	126.11											
1.2.1		այդ թվում՝ պտղատու		75.74	75.74											
1.2.2		խաղողի այգի		50.37	50.37											
1.2.3		այլ բազմամյա														
1.3		խոտհարք		13.06	13.06											
1.4		աղոտ		677.77	101.25		576.52		202.50	374.02						
1.5		այլ հողատեսքեր		1338.89	95.02	83.00	1160.87		331.47	829.40						
1		Ընդամենը		2487.43	881.90	83.00	1742.53		536.17	1206.36						
2.1	2. Քանյալային	ընկերություն		112.20	112.20											
2.1.1		այդ թվում՝ տնայնոց		112.20	112.20											
2.1.2		այգեգործական (ամառ-և)														
2.2		հասարակական		4.46	1.40	1.10	0.20			0.20	1.76	1.71		0.05		
2.3		խաղող կառուցապատման														
2.4		ընդհանուր		19.87			19.87			19.87						
2.5		այլ հողեր		3.09			3.09			3.09						
2		Ընդամենը		139.62	113.60	1.10	23.16			23.16	1.76	1.71		0.05		
3.1		3. Արդյունաբերական ընկերություն	արդյունաբերության		3.84	1.00	2.84									
3.2	գյուղատնտեսական			42.14	1.91	9.07	31.16			31.16						
3.3	առևտրա-սպասարկման			0.52			0.52			0.52						
3.4	ընդհանուր օգտագործման			135.34							135.34		133.34	2.00		
3	Ընդամենը			181.84	2.91	11.91	31.68			31.68	135.34		133.34	2.00		
4.1	4. Լեռնային կալի-տարածություն	Լեռնային		2.25			0.01			0.01	2.24	2.24				
4.2		կալի														
4.3		տարածություն		6.26							6.26			6.26		
4.4		լուծում		0.58			0.58			0.58						
4		Ընդամենը		9.09			0.59			0.59	8.50	2.24		6.26		
5.1	5. Հասարակ պահպանման ստորակետ	ընդհանուր		95.99							95.99	95.99				
5.1.1		այդ թվում՝ արգելափակ														
5.1.2		արգելափակ		95.99							95.99	95.99				
5.1.3		արգելափակ														
5.2		արդյունաբերական														
5.3		հասարակ														
5.4		պատմական և		8.01			7.79			7.79	0.22			0.22		
5		Ընդամենը		104.00			7.79			7.79	96.21	95.99		0.22		
6	6. Հասարակ և նշանակություն	Ընդամենը														
7.1	7. Անտառային	անտառ														
7.2		թվառ														
7.3		վարելահող														
7.4		խոտհարք														
7.5		աղոտ														
7.6		այլ հողեր														
7		Ընդամենը														
8.1	8. Զրաքի	զենք		2.82							2.82			2.82		
8.2		զրաքառակ		0.55			0.55			0.55						
8.3		լեռ														
8.4		զրաքառակ		2.61							2.61			2.61		
8.5		հիդրոէներգիա և ջրակառուց														
8	Ընդամենը		5.98			0.55			0.55	5.43			5.43			
9.1	9. Դաշնային	արդյունաբերական														
9.2		ամրացումներ														
9.3		նախնական														
9.4																
9.5		այլ անօգտագործ														
9	Ընդամենը															
ԸՆԴԱՄԵՆԱԿ ՀՈՂԵՐ Մ1+2+3+4+5+6+7+8+9				2927.96	778.41	96.01	1806.30		536.17	1270.13	247.24	99.94	133.34	13.96		

1.10 Գյուղատնտեսություն

Համայնքում զբաղվածության հիմնական ճյուղը հողամշակությունն է, զբաղվում են հացահատիկի և այլ բանջարաբուստանային կուլտուրաների արտադրությամբ :

Հ/Հ	Ցուցանիշները	Ընդամենը համայնքում
1	2	3
1.	Խոշոր եղջերավոր անասունների գլխաքանակը, այդ թվում՝	411
	Կովեր	145
2.	Խոզերի գլխաքանակը	35
3.	Ոչխարների և այծերի գլխաքանակը	1206
4.	Ավանակների և ջորիների գլխաքանակը	5
5.	Զիերի գլխաքանակը	7
6.	Հավերի և այլ թռչունների գլխաքանակը	3100
7.	Նապաստակների և ճագարների գլխաքանակը	0
8.	Մեղվաբնտանիքների քանակը	210

1.11. Բնության և շրջակա միջավայրի պահպանություն

Գոռավան համայնքը գտնվում է Արարատի ցեմենտի գործարանի հարևանությամբ: Ինչի ետևանքով համայնքն ունի օդի աղտոտվածիության խնդիր: Գործարանից արտանետված նյութերը մեծ տանգ են հասցնում ինչպես մարդկանց առողջությանը, այնպես էլ բուսականության և կենդանական լիարժեքին :Այս հարցով համայնքը բազմիցս դիմել է վերադաս մարմիններին՝ խնդրին լուծում տալու պատակով: Սակայն մինչ օրս ոչ մի դրական անդրադարձ տեղի չի ունեցել:

1.12ՏՐԱՆՍՊՈՐՏ, ՃԱՆԱՊԱՐՀԱՅԻՆ ՏՆՏԵՍՈՒԹՅՈՒՆ

Միջհամայնքային ճանապարհները հիմնականում ասֆալտապատ է, ունի որոշ հատվածներում փոսային նորոգումների խիստ կարիք : Ներհամայնքային մոտ 60%-ը խճապատված են , կարիք ունեն մշտական նորոգումների, ասֆալտապատման կարիք ունի դեպի դպրոց տանող ճանապարհը: Համայնքի տարածքով ավտոբուսներ և միկրոավտոբուսներ չեն անցնում:

1.13 ԿՐԹՈՒԹՅՈՒՆ

Համայնքը ունի ընդհանուր հիմնական դպրոց , կառուցվել է 1970-ական թվականներին , որը կոսմետիկ վերանորոգվել է, տանիքը հիմնովին վերանորոգվել է պետական բյուջեի միջոցների հաշվին : Դպրոցի շենքը կարիք ունի հին պատուհանները նորերով փոխարինման : Դպրոցն ունի սան հանգույց, կոյուղի , գազաֆիկացված է : Դպրոցի տարածքը՝ 1, 46 հա : Համայնքի աշակերտների թիվը 332, ուսուցիչների թիվը 45 է , որից մանկավարժներ՝ 29 :

Համայնքն ունի մանկապարտեզ՝ նախատեսված ավագ, միջին և կրտսեր խմբերի համար՝ ընդհանուր 90 երեխա:

1.14 ԱՌՈՂՋԱՊԱՀՈՒԹՅՈՒՆ

Համայնքը ունի բուժ կետ , որը տեղակայված է Մշակույթի տան շենքում : Բուժ կետը ունի մեկ աշխատող , ունի անհրաժեշտ գույք և սարքավորումներ :

1.15 ՄՇԱԿՈՒՅԹ ՍՊՈՐՏ ՀՈԳԵՎՈՐ ԴԱՍՏԻՐԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

Գյուղն ունի մշակույթի տուն , որը խիստ վերանորոգման կարիք ունի: Համայնքի գրադարանը ունի 4231 միավոր գիրք , որը ևս տեղակայված է մշակույթի տան շենքում :

1.16 ԱՌԵՎՏՈՒՐ ԵՎ ԾԱՌԱՅՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

Համայնքի տարածքում գործում են 6 առևտրի օբյեկտ, որնոք զբաղվում են սննդի որոշ տեսակների, ծխախոտի, ալկոհոլային խմիչքների և այլ ապրանքների վաճառքով: Նրանք բոլորն էլ հաշվառված են պետական հարկային մարմնում, ինչպես նաև եռամսյա կտրվածքով վճարում են համապատասխան տեղական տուրք համայնքի բյուջե՝ գործունեության թույլտվության համար: :

1.16 ՀԱՄԱՅՆՔԻ ՈՒԺԵՂ ԿՈՂՄԵՐԸ

- * Համայնքը ունի ավելի քան 8- բուհի 65 շրջանավարտ , տարբեր մասնագիտությունների , որոնք կարող են կազմակերպել համայնքում տարբեր բնակավայրերի հետ կապված աշխատանքներ
- * Համայնքում մեծ աշխատուժի առկայություն
- * Համայնքում առկա հիմնական դպրոցի գործելը
- * Համայնքում հեռախոսակապի և հեռուստատեսության առկայությունը
- * համայնքի գրեթե բոլոր փողոցների լուսավորումը
- * Համայնքում գազամատակարարման առկայությունը

1.17 ՀԱՄԱՅՆՔԻ ԹՈՒՅԼ ԿՈՂՄԵՐԸ

- * Ոռոգման ջրի անբավարար քանակ, ոռոգման ցանցի կիսախողովակների տեղադրման անհրաժեշտություն
- * Խմելու ջրագծի ներքին ցանցի անմխիթար վիճակ
- * Մշակույթի տան վերանորոգման խնդիր
- * Շուկայի բացակայություն
- * Բարձրագույն և միջին մասնագիտական կրթություն ունեցողների գործազրկության բարձր մակարդակը,
- Համայնքում աշխատատեղերի խիստ պակասը, գործազրկության բարձր մակարդակը
- Համայնքում սոցիալապես խոցելի ընտանիքների մեծ թիվը
- Համայնքում տարեցտարի շարունակվող արտագաղթը՝ իր բոլոր բացասական հետևանքներով

1.18 ՀԱՄԱՅՆՔԻ ՀՆԱՐԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ

- Մեծ աշխատուժի առկայություն
- Ուղղակի ընտրություններով համայնքի ղեկավարի ընտրության հանրավորություն

1.19 ՀԱՄԱՅՆՔԻՆ ՍՊԱՌՆԱՅՈՂ ՎՏԱՆԳՆԵՐԸ

- Համայնքում ոռոգման ջրի անբավարար քանակի պատճառով հողագործությամբ զբաղվելու անհետանկարայնությունը վտանգում է գյուղատնտեսության այդ ճյուղի զարգացումը
- Խմելու ջրի ջրամատակարարման որակի բարելավման և վթարների կարգավորման, ջրաչափերի տեղադրման հնարավորություններ չունենալն բերում են ջրամատակարարման կորուստների և համայնքի բյուջեից ծախսերի ավելացմանը:
- Համայնքի երիտասարդների արտագաղթը, արտերկրներ աշխատանքի մեկնելը և չվերադառնալը վտանգում է համայնքի կենսագործունեությունը:

1.20 ԲՆԱԿԻՉՆԵՐԻ ՄԱՍՆԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆԸ ՏԵՂԱԿԱՆ ԻՆՔՆԱԿԱՌԱՎԱՐՄԱՆԸ

Համայնքում վերջին տարիների ընթացքում նկատելի էր որոշակի դրական տեղաշարժ ՏԻՄ-երի և բնակչության փոխհարաբերություններում: Ներկայումս նոր ձևավորված ՏԻՄ-երի գործունեությունը դարձել է համեմատաբար ավելի թափանցիկ և հրապարակային, որը զգալիորեն նպաստում է համայնքի բնակչության իրազեկվածությանը ՏԻՄ-երի ընդունած որոշումներին և կատարած աշխատանքներին: Համայնքի բնակիչները սկսել են բավականին ակտիվորեն մասնակցել ՏԻՄ-երի կողմից կազմակերպված հանրային հանդիպումներին ու միջոցառումներին: Համայնքներում կազմակերպվում են հանրային լսումներ և քննարկումներ (մասնավորապես, համայնքի բյուջեի նախագծի, համայնքային ծրագրերի և այլնի շուրջ), տեղական և միջազգային տարբեր կազմակերպությունների կողմից անցկացվում են ուսուցման և վերապատրաստման դասընթացներ, սեմինարներ, որոնց հաճախում մասնակցում են ինչպես համայնքի ՏԻՄ-երը և աշխատակազմի մասնագետները, այնպես էլ համայնքի որոշ ակտիվ բնակիչներ: Հիմնականում բոլոր միջոցառումները, այդ թվում նաև ավագանու նիստերը, տեղադրվում են համայնքի պաշտոնական կայքում՝ goravan.am -ում, որը նպաստում է ՏԻՄ-երի գործունեության նկատմամբ բնակչության վստահության ամրապնդմանը: Համայնքի ավագանու կողմից ընդունվել են տեղական ինքնակառավարմանը բնակիչների մասնակցության, համայնքի ղեկավարին կից խորհրդակցական մարմինների ձևավորման և գործունեության, համայնքում հանրային բաց լսումների և (կամ) քննարկումների կազմակերպման և անցկացման կարգերը, որոնք մեծապես նպաստում են բնակիչների ավելի ակտիվ մասնակցությանը տեղական ինքնակառավարմանը:

1.21 ԱՂԵՏՆԵՐԻ ՌԻՍԿԻ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒՄ

Համայնքը գտնվում է Վեդի գետի ափին: Համայնքին բնորոշ են ծյուն, ծնաբուք, հորդառատ անձրևներ, կարկուտ, սելավներ: Գարնանային ամիսներին տեղացած հորդառատ անձրևներից և ձնհալքներից առաջացած սելավաջրերը հոսելով դեպի գյուղ, ողողում են համայնքի ցանկատարածությունները, լցվում բնակելի տներ, իրենց հետ բերած տիղմով ու քարերով ծածկում գյուղամիջյան ճանապարհները և ցանքատարածությունները, մեծ վնաս պատճառելով ազգաբնակչությանը:

Համայնքում իրականացվել են ուսումնավարժություններ, որոնց շնորհիվ հնարավոր է պլանավորել ու իրականացնել համայնքին սպառնացող աղետների ռիսկի նվազեցման նպատակամետ գործողություններ ու միջոցառումներ: Այս խնդիրը կարևոր է, համայնքին սպառնացող աղետների ռիսկի կանխմանը:

1.22 ՀԱՄԱՅՆՔԻ ԳՈՐԾԱՐԱՐ ՄԻՋԱՎԱՅՐԸ

Համայնքի գործարար միջավայրը սահմանափակվում է համայնքում գործող առևտրի կետերով և քարի արդյունահանման ՄՂԸ-ներով, որոնց հետ ՏԻՄ-երը պաշտպանում են լավ ու բարյացկամ հարաբերություններ: Սակայն, դրանով հանդերձ, միննույն է, համայնքում բիզնեսի վիճակն առանձնապես բարվոք համարել չի կարելի:

ՀԱՄԱՅՆՔԻ ԶԱՐԳԱՑՄԱՆ ՀԻՄՆԱԿԱՆ ՀՆԱՐԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ

- Խելամուռներն օգտագործել համայնքի ֆինանսական միջոցները,
- Խթանել քաղաքացիական հասարակության և մասնավոր հատվածներից որակյալ մասնագետների հոսքը համայնքի աշխատակազմ՝ հնարավորինս բարձրացնելով համայնքային ծառայողների և այլ աշխատողների աշխատավարձերի դրույքաչափերը

- Էականորեն բարձրացնել համայնքի բյուջեի սեփական եկամուտների հավաքագրման մակարդակը՝ ի հաշիվ ավելի որակյալ մասնագետների աշխատանքի, տեղեկատվական արդի համակարգերի ներդրման և արդյունավետ շահագործման
- Բարձրացնել Տեղական ինքնակառավարման մարմինների ինքնուրույնության մակարդակը՝ մշակելով և իրականացնելով նպատակամետ ու արդյունքահեն համայնքային քաղաքականություններ, ռազմավարություններ և ծրագրեր
- Աստիճանաբար ընդլայնել համայնքի բնակչությանը մատուցվող համայնքային ծառայությունների շրջանակը, կիրառել յուրաքանչյուր ծառայության մատուցման մասշտաբի էֆեկտը (նվազեցնելով ծառայության միավորի վրա կատարվող ծախսերը), ըստ այդմ՝ բարձրացնել ծառայությունների մատուցման ծավալները և արդյունավետությունը, և, որպես հետևանք, բնակչությանը դրանց հասանելիության և որակի մակարդակները
- Համայնքի տարածքում նպաստել տնտեսության տարբեր ճյուղերի (հատկապես՝ գյուղատնտեսության, փոքր և միջին բիզնեսի և այլնի) զարգացմանը՝ օգտվելով համայնքում բնական պաշարների և այլ արժեքների առկայությունից
- Մեղմացնել համայնքում Տեղական Ինքնակառավարման վրա բնակիչների ազգակցական կապերի հնարավոր բացասական ազդեցությունները
- Նպաստել համայնքի ավագանու ինստիտուտի կայացմանը, որի շնորհիվ կուժեղանա համայնքի ներքին վերահսկողության համակարգը և, արդյունքում, կբարձրանա համայնքի ընդհանուր կառավարման արդյունավետությունը
- Բարձրացնել համայնքի Տեղական ինքնակառավարման մարմինների փոխհարաբերությունների և համագործակցության մակարդակը. Հայաստանի Հանրապետության պետական կառավարման մարմինների հետ՝ նպաստելով համայնքի աստիճանական զարգացմանը
- Հնարավորինս արագ կայանալ և պատրաստ լինել՝ ընդունելու և իրականացնելու Տեղական ինքնակառավարման մարմիններին օրենքով ակնկալվող նոր սեփական և պատվիրակված լիազորություններ՝ համապատասխան ֆինանսական միջոցներով
- Համայնքում ստեղծել լուրջ նախադրյալներ և նպաստավոր պայմաններ ժողովրդագրական աճի, սոցիալ-տնտեսական և տեղական ժողովրդավարության զարգացման համար՝ ավելացնելով ընտանիքների եկամուտները և բարձրացնելով բնակչության ընդհանուր կենսամակարդակը, հաղթահարելով աղքատությունը և կանխելով արտագաղթը
- Համայնքի վարչական տարածքում զարկ տալ ջերմոցների ստեղծմանը՝ նպաստելով գյուղատնտեսության զարգացմանը

2. ՀԱՄԱՅՆՔԻ ՏԵՍԼԱԿԱՆԻ, ՌԱԶՄԱՎԱՐՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ՀԶԾ-Ի ՀԻՄՆԱԿԱՆ ՆՊԱՏԱԿՆԵՐԻ ՍԱՀՄԱՆՈՒՄ

Համայնքի տեսլականն է՝

Գոռավան համայնքը դարձնել գյուղատնտեսական մթերքների արտադրության, մաքուր, բարեկարգ, կրթական և մշակութային զարգացած ենթակառուցվածքներ, բնակչության համար բավարար կենսապայմաններ ունեցող տարածք:

Համայնքի սահմանված տեսլականին հասնելու համար համայնքի ռազմավարությունն է՝

- համայնքի տարածքի համեմատական առավելությունների բացահայտում և առևտրայնացում, այդ նպատակով պետական կառավարման և տեղական ինքնակառավարման մարմինների,

քաղաքացիական հասարակության և մասնավոր՝ հատվածի կազմակերպությունների համագործակցության շրջանակների ընդլայնում և ջանքերի մեկտեղում,

- համայնքի սեփականություն համարվող ենթակառուցվածքների պահպանում, շահագործում, նորոգում և զարգացում,
- միջհամայնքային և ներհամայնքային ճանապարհների և փողոցների նորոգում և բարեկարգում,
- Ոռոգման ջրի հիմնախնդրի կարգավորում
- համայնքի բնակչության սոցիալ-տնտեսական պայմանների բարելավում՝ նրանց մատուցվող հանրային ծառայությունների տեսակների (ջրամատակարարում և ջրահեռացում, տրանսպորտ, արտադրողական դաստիարակություն, մշակույթ, սպորտ, սոցիալական պաշտպանություն և այլն) շրջանակի աստիճանական ընդլայնման, հասանելիության ու մատչելիության ապահովման և որակի անշեղ բարձրացման միջոցով,
- համայնքի Տեղական ինքնակառավարման մարմինների, աշխատակազմի, համայնքային կազմակերպությունների ինստիտուցիոնալ կարողությունների աստիճանական հզորացում, տեղական ժողովրդավարության ամրապնդում, համայնքում պատշաճ կառավարման սկզբունքների հետևողական իրականացում,
- Տեղական ինքնակառավարմանը բնակիչների ներգրավվածության բարելավում՝ բնակիչների մասնակցության ձևերի ներդրման և զարգացման միջոցով,
- նոր աշխատատեղերի ստեղծում և համայնքից միգրացիայի նվազեցում, բնակչության թվաքանակի կայունացում:

Համայնքի զարգացման 2017-2021թթ. ծրագրի հիմնական նպատակներն են՝

- Տեղական ինքնակառավարմանը բնակիչների մասնակցության ակտիվացում՝ մասնակցության նոր մեթոդների և ձևերի ներդրման և աստիճանական զարգացման միջոցով,
- համայնքում գյուղատնտեսության (հողագործության, անասնապահության, այգեգործության, թռչնապահության, մեղվապահության) զարգացում՝ տնամերձերի, վարելահողերի, խոտհարքների և արոտավայրերի նպատակային և արդյունավետ օգտագործման միջոցով,
- ներհամայնքային ճանապարհների և փողոցների վիճակի բարելավում,
- համայնքի դպրոցական հանրակրթության պայմանների բարելավում՝ դպրոցի դռների, պատուհանների փոխարինման միջոցով,
- համայնքի բնակչությանը հանրային ծառայություններ մատուցող համայնքային հիմնական ենթակառուցվածքների (մշակույթի տան) շենքի հիմնանորոգում,
- համայնքում գործարար միջավայրի բարելավում՝ նոր աշխատատեղեր ստեղծող անհատներին և կազմակերպություններին խրախուսելու (օրինակ, տեղական հարկերի, տուրքերի և վճարների գծով արտոնություններ տրամադրելու) միջոցով:

3. ՀԱՄԱՅՆՔԻ ՏԱՐԱԾՔՈՒՄ ՆԱԽԱՏԵՍՎՈՂ (ՇԱՐՈՒՆԱԿՎՈՂ) ՀԱՆՐԱՊԵՏԱԿԱՆ ԵՎ ՄԱՐԶԱՅԻՆ, ՄԻՋՀԱՄԱՅՆՔԱՅԻՆ ՀԱՄԱԳՈՐԾԱԿՑՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ԱՅԼ ԾՐԱԳՐԵՐԻ ՈՒ ՄԻՋՈՑԱՌՈՒՄՆԵՐԻ ՆԵՐԿԱՅԱՑՈՒՄ

2017-2021թ.թ. ընթացքում համայնքի Տեղական ինքնակառավարման մարմինները նախատեսում են լայնորեն համագործակցել պետական կառավարման մարմինների, միջազգային և տեղական կազմակերպությունների, Քաղաքացիական հասարակության և մասնավոր հատվածների և այլ շահագրգիռ կողմերի հետ:

Համայնքում պետության կողմից ներդրումներ ապահովելու նպատակով, նախատեսվում է սերտ համագործակցություն Հայաստանի Հանրապետության Արարատի մարզպետարանի կառուցվածքային և առանձնացված ստորաբաժանումների հետ: Որպես պետական կառավարման մարմինների հետ համայնքի համագործակցության հիմնական ուղղություններ, 2017-2021թթ.-ին նախատեսվում են հետևյալ հանրապետական և մարզային ծրագրերն ու միջոցառումները՝

- Համայնքում գյուղատնտեսության զարգացում՝ պարարտանյութերի, թունաքիմիկատների, սերմացուի, գյուղտեխնիկայի ձեռքբերման, գյուղացուն ձեռնտու պայմաններով (երկարաժամկետ, շուկայականից ցածր տոկոսադրույքով, առանց գրավի) գյուղատնտեսական վարկերի տրամադրման, գյուղատնտեսական աշխատանքների կազմակերպման, խորհրդատվության ու աջակցության և այլ ուղղություններով:
- Համայնքի հանրակրթական դպրոցի շենքի դռների, պատուհանների փոխարինում,
- Համայնքում ջրամատակարարման համակարգերի հիմնանորոգում կամ մասնակի վերանորոգում և ջրամատակարարման բարելավում՝ համագործակցության ներգրավելու կազմակերպությունը:
- Առողջապահության և սոցիալական պաշտպանության ոլորտներում համայնքի բնակչությանը հանրային ծառայությունների հասանելիության և մատուցման մակարդակի բարձրացում՝ պետական պատվերի շրջանակներում:
- Աղետների ռիսկի կառավարման ոլորտում համայնքի բնակչության լայն իրազեկում, արտակարգ իրավիճակներում համայնքի գործողությունների պլանի կազմում և իրականացում, կանխարգելիչ միջոցառումների կազմակերպում և իրականացում:

2017-21թթ. ընթացքում կշարունակվեն համայնքի և Հայաստանի Հանրապետության Արարատի մարզում գործունեություն ծավալող՝ միջազգային և տեղական դոնոր կազմակերպությունների, Քաղաքացիական հասարակության և մասնավոր հատվածների սուբյեկտների, այլ կազմակերպությունների և անհատների համագործակցության շրջանակներում նախատեսվող ներդրումային, դրամաշնորհային, տեխնիկական աջակցության, բարեգործական ծրագրերը և միջոցառումները:

4. ՀԱՄԱՅՆՔԻ ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ԻՐԱՎԻՃԱԿԻ ՎԵՐԼՈՒԾՈՒՄ, ԳՆՀԱՏՈՒՄ ԵՎ ԿԱՆԽԱՐԳԵԼՈՒՄ

Կատարելով համայնքի 2017-2021թթ. բյուջեների մուտքերի կանխատեսումները՝ պետք է հաշվի առնել

1) Համայնքի բյուջեի մուտքերի կանխատեսման համար որպես ելակետային տվյալներ են ընդունվել 2014-16թթ. բյուջեների մուտքերի փաստացի գանձման ցուցանիշները՝ յուրաքանչյուր տարի նախատեսելով որոշակի աճ: Մուտքերի աճը նախատեսվել է՝ հիմք ընդունելով համայնքի հետագա զարգացման հետ կապված պատկերացումներն ու ակնկալիքները, նոր ծառայությունների մատուցման անհրաժեշտությունը և դրանց դիմաց վճարների գանձման հնարավորությունները և այլն:

2) Հայաստանի Հանրապետության պետական բյուջեից ֆինանսական համահարթեցման սկզբունքով տրամադրվող դոտացիաների գումարները կանխատեսելու համար, որպես 2017թ. ցուցանիշ հիմք է ընդունվել նախկին տարիների ելակետային տվյալները:

Աղյուսակ 3. Համայնքի 2016թ. բյուջեի մուտքերի և ծախսերի ցուցանիշները և 2017-2020թթ. բյուջեների մուտքերի և ծախսերի կանխատեսումը

հազար դրամ

հհ	Եկամուտի անվանումը	2016	2017	2018	2019	2020	2021
1	2	3	4	5	6	7	8
1	Հողի Հարկ	6000,00	6500.0	6600.0	6700.0	6900.0	7000.0
2	Գույքահարկ	4500,00	5500.0	5600.0	5700.0	5900.0	6000.0
3	Գույքահարկ շենք շինություններից	20,40	25,0	28,0	29,0	30,0	32,0
4	Տեղ. Տուրք Օդու և ծխախ. Վաճ. Թույլտվ	72,00	104,0	120,0	180.0	185.0	200.0
5	Տեղ. Տուրք շին.Թույլտվ. և աճուրդ մրց.Մասնակց	30,00	35.0	39.0	40.0	42.0	50.0
6	Վարձակալական վարձավճար	3400,00	3400.0	3700.0	3800.0	3900.0	4000.0
7	Այլոչ հարկային եկամ /խմելու ջրի վարձ/	3800,00	3800.0	4100.0	4200.0	4400.0	4500.0
8	Աղբահանություն	1300,00	1300.0				
9	Ընթացիկ տարվա դոտացիա	47675,1	47675.1	65000.0	75000.0	80000.0	85000.0
10	Այլ դոտացիա	0,0					
11	Մուքվեցիա	0,0					
12	Օտարումից մուտքեր	1611,70	1700.0	1800.0	1900.0	1950.0	2000.0
13	մնացորդ ուղում վ/բ պարտքերի մարում	0,00					
14	մնացորդ ուղում ֆ/բ	3762,44	3400.0				
	Ընդամենը	72171,64	73439.1	86987.0	97549.0	103307.0	108782.0
հհ	Ծախսերի անվանումը	2016	2017	2018	2019	2020	2021
1	2	3	4	5	6	7	8
1	կառավարման ապարատ1-1-1	25310,14	26000.0	26500.0	26700.0	26800.0	29000.0
2	Աղբահանություն 5-1	3500,00	3500.0	3500.0	3500.0	3500.0	3500.0
3	Մշակույթի տներ ակումբներ	2200,00	3000.0	5000.0	3000.0	300.0	2500.0
4	Գիշեր. Լուսավոր 6-4	4500,00	5500.0	4500.0	4500.0	6500.0	6500.0
5	Սոց. պաշտպ 10-7	4300,00	4500.0	4800.0	5000.0	5000.0	5000.0
6	Զրամատակարարում 6-6	9600,00	10000.0	11000.0	10000.0	10000.0	11000.0
7	Հանգիստ մշ կրոն 8-5	4100,00	4100.0	4500.0	4500.0	4500.0	4500.0
8	Գույքի պետ գրանցում 1-6	127,00	130.0	130.0	130.0	130.0	130.0
9	Արտադպրոցական դաստիարակություն 9-5	0,00					
10	Հանրակրթություն 9-2	80,00	80.0	120.0	120.0	120.0	125.0
11	Նախադպր. կրթ. 9-1	11500,00	11500.0	12000.0	12500.0	12600.0	18000.0
12	Բարձրագ. կրթություն 9-4	1400,00	1400.0	1400.0	1500.0	1600.0	1700.0
13	Աջակցություն հասարակ. կազմակ 10-7	60,00	60.0	80.	85.0	60.0	60.0
14	Նախադպր. ուսում հաստատ հիմնան 9-6-1	1630,00	1630.0	1700.0	1700.0	1700.0	1700.0
15	Ընդհանուր բնույթի ծախսեր	200,00	200,00	200,00	200,00	200,00	200,00
16	կենսաբազմազանություն ծառեր տնկիներ5-5	200,00	200,00	200,00	200,00	200,00	200,00
17	Վ/բ պահուստ. ֆոնդ	238,50	6686.0				
	Ընդամենը	68945,64	78486.0	75630.0	73635.0	73210.0	41815.0

5. ՀԱՄԱՅՆՔԻ ՈԼՈՐՏԱՅԻՆ ԾՐԱԳՐԵՐԻ ՑԱՆԿԻ ԿԱԶՄՈՒՄ ԵՎ ԱՌԱՋՆԱՀԵՐԹՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՍԱՀՄԱՆՈՒՄ, ՖԻՆԱՆՍԱՊԵՍ ԱՊԱՀՈՎՎԱԾ ԾՐԱԳՐԵՐԻ ՁԵՎԱԿԵՐՊՈՒՄ ԵՎ ԱՄՓՈՓՈՒՄ, ԼՐԱՑՈՒՑԻՉ ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՄԻՋՈՑՆԵՐԻ ՀԱՅԹԱՅԹՄԱՆ ՀՆԱՐԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՆԵՐԿԱՅԱՑՈՒՄ

Ելնելով համայնքի իրավիճակի վերլուծության և գնահատման արդյունքներից, համայնքում ներկայումս արձանագրված հիմնախնդիրներից, համայնքի զարգացման՝ ՏԻՄ-ի կողմից ընտրված ռազմավարությունից, առաջիկա հինգ տարիների համար սահմանված հիմնական նպատակներից, համայնքի ղեկավարին կից գործող ՀԶՀԾ-ի և տարեկան բյուջեի կառավարման գծով ԽՄ-ի կողմից քննարկվել և որոշվել է առաջարկվող ծրագրերի ցանկը (աղյուսակ 4)՝ ներառելու համայնքի 2017-2021 թթ. ՀԶՀԾ-ում:

Աղյուսակ 4. Համայնքի 2017-2021 թթ. ՀԶՀԾ-ում ներառելու համար առաջարկվող ծրագրերի ցանկը

Դ/հ	Ծրագրի անվանումը	Ծրագիրն առաջարկողը	Ծրագրի մոտավոր արժեքը, ֆինանսավորման աղբյուրը, հազ. դրամ
1	Գևորգ Մարգարետունի փող. մասնակի ասֆալտապատում	Համայնքապետ	19000,0
2	Ոռոգման ցանցի գյուղամիջյան ջրատարների կիսախողովակների տեղադրում	Համայնքապետ	10000,0
3	Խմելու ջրագծի ներքին ցանցի վերանորոգում	Համայնքապետ	100000,0
4	Մշակույթի տան շենքի վերանորոգում	Համայնքապետ	3000,0
5	Միջնակարգ դպրոցի պատուհանների փոխարինում եվրոպատուհաններով	Համայնքապետ	17000,0
6	Ֆուտբոլի դաշտի ցանկապատում, կանաչապատում	Համայնքապետ	4000,0
7	Համայնքի այգու ցանկապատում, տաղավարների տեղադրում և լուսավորում	Համայնքապետ	3000,0
8	Գ. Նարեկացի փողոցի լուսավորում	Համայնքապետ	1000,0

Առաջարկվող ծրագրերի առաջնահերթությունները որոշելու նպատակով, ՀԶՀԾ-ի և տարեկան բյուջեի կառավարման գծով ԽՄ-ի կողմից սահմանվել են ծրագրերի գնահատման հետևյալ չափանիշները

- հանրության աջակցությունը,
- ուղղակի և անուղղակի շահառուների թիվ,
- հարատևություն (կենսունակություն),
- ազդեցություն սոցիալական խոցելի խմբերի վրա, աղքատության նվազեցում, իմնական միջոցների (ենթակառուցվածքների) պահպանում:

Աղյուսակ 6. Համայնքի 2017-2021թթ. ֆինանսապես ապահովված ընդհանուր և ոլորտային ծրագրերի ամփոփագիր

/հ	Ծրագրի անվանումը	Չափի միավորը	Ծրագրի քանակական ծավալը	Ծրագրի արժեքը, հազ. դրամ	Ծրագրի կատարումն ըստ տարիների					Ծրագրի ֆինանսավորման աղբյուրները	
					2017	2018	2019	2020	2021	Համայնքի բյուջե	Դոնոր կազմակերպություններ
1.	Գևորգ Մարգարեանի փող. մասնակի ասֆալտապատում	քմ		19000,0	19000,0						19000,0
2	Ռոտման ցանցի գյուղամիջյան ջրատարների կիսախողովակների տեղադրում	կմ		10000,0			3000,0	3000,0	4000,0	3000,0	7000,0
3	Խմելու ջրագծի ներքին ցանցի վերանորոգում	կմ		100000,0		25000,0	25000,0	25000,0	25000,0		100000,0
4	Մշակույթի տան շենքի վերանորոգում	հատ		3000,0		3000,0				3000,0	
5	Միջնակարգ դպրոցի պատուհանների փոխարինում եվրոպատուհաններով	հատ		17000,0	17000,0						17000,0
6	Ֆուտբոլի դաշտի ցանկապատում, կանաչապատում	հատ		4000,0			4000,0			4000,0	
7	Համայնքի այգու ցանկապատում տաղավարների տեղադրում և լուսավորում	հատ		3000,0				3000,0		3000,0	
8	Գ. Նարեկացի փողոցի լուսավորում	մ		1000,0	1000,0					1000,0	
9											
	Ընդամենը			157000,0	40000,0	28000,0	32000,0	28000,0	29000,0	14000,0	143000,0

**Համայնքի տարածական զարգացումը սահմանող՝
քաղաքաշինական ծրագրային փաստաթղթերի մշակման կամ
դրանց փոփոխման (լրացման) մասին դրույթներ**

Համայնքի տարածական զարգացումը սահմանող քաղաքաշինական ծրագրային փաստաթղթերից (գլխավոր հատակագիծ, գոտիավորման նախագիծ, ընթացիկ քաղաքաշինական քարտեզ, քաղաքաշինական կադաստր, քաղաքաշինական կանոնադրություն և այլն) կա միայն քաղաքաշինական կանոնադրությունը:

Քանի որ «Քաղաքաշինության մասին» ՀՀ օրենքի համաձայն՝ համայնքի տարածական զարգացումը սահմանող քաղաքաշինական ծրագրային փաստաթղթերի նախագծման (մշակման) պատվիրատուն համայնքն է, ժամանակահատվածում նախատեսվում է համագործակցություն ծավալել Հայաստանում գործող նախագծային ինստիտուտների հետ համայնքի քաղաքաշինական ծրագրային փաստաթղթերի մշակման աշխատանքների նախահաշիվները, համայնքի բյուջեով նախատեսելու համար:

Շրջակա միջավայրի պահպանմանն ուղղված նախատեսվող միջոցառումներ

2017-2021թ.թ. ընթացքում համայնքի սեփականություն համարվող հողերի, անտառային և ջրային տարածքների, ինչպես նաև բնության և շրջակա միջավայրի պահպանության ոլորտում նախատեսվում է կազմակերպել և իրականացնել հետևյալ միջոցառումները՝

- լայն բացատրական աշխատանք կատարել բնակչության հետ՝ կենցաղային աղբը չթափելու դրա համար չնախատեսված վայրերում, զերծ մնալու բնության և շրջակա միջավայրի աղտոտումից ու վնասումից,
- սահմանել վերահսկողություն համայնքի բնակավայրերի ջրամատակարարման ջրային ավազաններում՝ արգելելու անասունների մուտքն ավազաններ, կանխարգելելու բնության և շրջակա միջավայրի աղտոտումը և վնասումը, ինչպես նաև սուր վարակիչ հիվանդությունների առաջացման և տարածման վտանգը համայնքում,
- յուրաքանչյուր տարի գարնանը համայնքում կազմակերպել «Մաքուր համայնք» կարգախոսով 2-3 շաբաթօրյակներ՝ իրականացնելու բնության և շրջակա միջավայրի մաքրության, ծառատնկման աշխատանքներ, դրանց ներգրավելով նաև երիտասարդներին և դպրոցականներին:

**Համայնքում գործարար միջավայրի բարելավմանն ուղղված
միջոցառումներ**

Չնայած ՀՀ գործող օրենսդրությամբ ՏԻՄ-երն այս ոլորտում առայժմ պարտադիր լիազորություններ գրեթե չունեն, այնուամենայնիվ հաշվի առնելով, որ 2016 թվականի հունիսի 29-ին ՀՀ կառավարության կողմից հավանության է արժանացել ՀՀ 2016-2025 թվականների տարածքային զարգացման ռազմավարությունում ամրագրված մոտեցումները, ինչպես նաև այն հանգամանքը, որ համայնքի ՏԻՄ-երը շահագրգռված են համայնքում գործարար միջավայրի բարելավմամբ և պատրաստակամ են ըստ ամենայնի օժանդակել այս ոլորտում ցանկացած նոր նախաձեռնության, քանի որ այն մեծապես կնպաստի համայնքում նոր աշխատատեղերի ստեղծմանը, բնակչության եկամուտների ավելացմանը և վճարունակության բարձրացմանը, համայնքի բյուջետային սեփական միջոցների հավաքագրման մակարդակի բարձրացմանը և ծավալի մեծացմանը, և, այս ամենի արդյունքում՝ համայնքի ընդհանուր զարգացմանը:

Համայնքում գործարար միջավայրի բարելավմանն ուղղված 2017-2021թ.թ. ընթացքում նախատեսվում է իրականացնել հետևյալ միջոցառումները՝

- ըստ ամենայնի աջակցել համայնքում գործող արտադրական ձեռնարկություններին՝ աստիճանաբար ընդլայնելու արտադրության ծավալները և ավելացնելու աշխատատեղերի քանակը,
- աջակցել համայնքում նոր արտադրություններ և աշխատատեղեր ստեղծելու նախաձեռնություն ցուցաբերող գործարարներին՝ տրամադրելով նրանց գործունեություն իրականացնելու համար համայնքային սեփականություն հանդիսացող գույքի վարձակալման, տեղական տուրքերի և վճարների գծով արտոնություններ,
- համայնքում խթանել գյուղատնտեսության, անասնապահական և թռչնապահական մթերքների (մասնավորապես՝ գյուղմթերքի, կաթի, մսի, ձվի) արտադրության, հանձնման և վերամշակման արտադրամասերի ստեղծումը, գործարկումը և զարգացումը,
- համայնքում կազմակերպել և աստիճանական զարգացնել տնային պայմաններում բնական հյութերի արտադրությունը և իրացումը,
- համայնքում խթանել առևտրի և ծառայությունների փոքր ու միջին նոր կետերի բացումը, բնակչությանը և հյուրերին պատշաճ մակարդակով սպասարկումը՝ պաշտպանելով դրանց սեփականատերերի իրավունքները և շահերը,
- աստիճանաբար նորոգել և բարեկարգել միջհամայնքային ճանապարհները և փողոցները, անցկացնել արտաքին լուսավորության համակարգեր, տեղադրել ճանապարհային նշաններ՝ նպաստելու համայնքում գործարար միջավայրի բարելավմանը և բիզնեսի զարգացմանը,

Աղետների ռիսկի կառավարման հիմնական մոտեցումներ

Համայնքում աղետների ռիսկի կառավարմանն ուղղված՝ 2017-2021թ.թ. ընթացքում նախատեսվում է իրականացնել հետևյալ միջոցառումները՝

- համայնքի աղետների ռիսկերի կառավարման հարցերում շարունակել համագործակցությունը հանրապետական համապատասխան մարմինների հետ՝ մասնավորապես ՀՀ արտակարգ իրավիճակների նախարարության հետ,
- ՀՀ կառավարության 2012 թվականի հոկտեմբերի 25-ի N 1351-Ն որոշմամբ սահմանված կարգով ՀՀ արտակարգ իրավիճակների նախարարություն ներկայացնել սեյսմիկ ռիսկի գնահատման աշխատանքների հայտ, որի արդյունքում պետք է կազմվի համայնքի սեյսմիկ ռիսկի գնահատման քարտեզը,
- համայնքի բնակչության իմացության, հմտությունների, գիտելիքների մակարդակի ուսումնասիրում և համայնքում առկա ռեսուրսների բացահայտում, որոնք հնարավոր է ուղղել աղետների ռիսկի նվազեցմանը նպաստող համայնքահեն միջոցառումների պլանավորմանն ու իրականացմանը,
- համայնքի խոցելիության և կարողությունների գնահատում, ներառյալ այդ գործընթացի կազմակերպման և իրականացման խմբի ձևավորումը, նախապատրաստական աշխատանքները, տվյալների հավաքագրումը և հետազոտումը՝ համապատասխան գործիքների և մեթոդների ընտրությամբ, վերլուծական աշխատանքների իրագործումը՝ յուրաքանչյուր փուլում ձեռնարկվող քայլերի և ակնկալվող արդյունքների ամրագրմամբ և ձևակերպմամբ,
- համայնքում աղետների ռիսկի կառավարման գործողությունների և միջոցառումների պլանի կազմում և իրականացում,

- բերքի պահպանման նպատակով բնակավայրերում հակակարկտային կայաններ տեղադրելու միջոցառումների ձեռնարկում՝ ֆինանսավորման արտաքին աղբյուրներից (պետություն, միջազգային և տեղական դոնոր կազմակերպություններ, մասնավոր ներդրողներ) անհրաժեշտ միջոցների հայթայթում,
- համայնքում աղետների ռիսկի կառավարման կանխարգելիչ միջոցառումների կազմակերպում և իրականացում:

Համայնքի կոմունալ ենթակառուցվածքների զարգացմանն ուղղված միջոցառումներ

Համայնքի կոմունալ ենթակառուցվածքների զարգացմանն ուղղված՝ 2016-2021թ.թ. ընթացքում նախատեսվում է իրականացնել հետևյալ աշխատանքները և միջոցառումները՝

- համայնքի սեփականություն համարվող կոմունալ ենթակառուցվածքների պահպանում, շահագործում, ըստ հնարավորությունների՝ նորոգում և զարգացում,
- համայնքի կոմունալ տնտեսության աշխատանքի կազմակերպում,
- վերահսկողություն համայնքի բնակչությանը պետական կառավարման և տեղական ինքնակառավարման մարմինների, մասնավոր կազմակերպությունների կողմից մատուցվող կոմունալ ծառայությունների (գազամատակարարում, էլեկտրամատակարարում, աղբահանություն և սանիտարական մաքրում, բնակավայրի բարեկարգում և կանաչապատում և դրանց պահպանում և այլն) շրջանակի աստիճանական ընդլայնման և որակի անշեղ բարձրացման նկատմամբ,

Տեղական ինքնակառավարմանը բնակիչների մասնակցությանն ուղղված միջոցառումներ

Համայնքի բնակիչների մասնակցությունը տեղական ինքնակառավարմանը ոլորտում նախատեսվում է իրականացնել հետևյալ միջոցառումները՝

- համայնքի բնակչության իրազեկվածության բարձրացում՝ ՀՀ տեղական ինքնակառավարման ոլորտի օրենսդրության և համայնքի ՏԻՄ-երի գործունեության վերաբերյալ,
- համայնքի կարիքների և հիմնախնդիրների պարբերական քննարկում, վերլուծում և գնահատում՝ ֆոկլուս-խումբ քննարկումների, համայնքային հանդիպումների, ժողովների և բնակիչների հետ անմիջական շփումների և երկխոսությունների միջոցով,
- բնակիչների ներգրավում համայնքի բյուջեի և զարգացման ծրագրերի մասնակցային պլանավորման, իրականացման, մշտադիտարկման և գնահատման գործընթացներում,
- համայնքի բնակիչների շահերի պաշտպանություն և համախմբում՝ համայնքի որոշակի խնդիրների լուծման, հանրային ծառայությունների մատուցման շուրջ,
- համայնքի ՏԻՄ-ի (ղեկավար, ավագանի), աշխատակազմի, ակտիվ բնակիչների շարունակական կրթում և վերապատրաստում տեղական ինքնակառավարմանը բնակչության մասնակցության բնագավառում:

7. ԵԶՐԱՓՈԿՈՒՄ

Գոռավան համայնքի զարգացման հնգամյա ծրագիրը իրականացվելու է համայնքի ՏԻՄ-երի, աշխատակազմի, համայնքային ենթակայության կազմակերպությունների կողմից՝ բնակիչների մասնակցությամբ:

Համայնքի 2017-2021թթ. ՁՀԾ ամբողջական ծավալով իրականացնելու հարցը մեծապես կախված կլինի համայնքի առաջիկա հինգ տարիներին բյուջեում նախատեսվող մուտքերի փաստացի կատարման մակարդակից, ինչպես նաև դրանց խնայողաբար ու արդյունավետ ծախսումից: Շատ կարևոր է եկամուտների աղբյուրներ գտնելը, ֆինանսական միջոցների արդյունավետ հավաքագրման կազմակերպումն ու նպատակային օգտագործումը:

Ելնելով համայնքի զարգացման հնգամյա ծրագրի ռազմավարությունից և ընդհանուր նպատակներից, համայնքապետարանի աշխատակազմը մշակում է կոնկրետ ծրագրեր, որոնցով կարելի է հարց ներկայացնել հանրապետական բյուջեից ներդրումներ ստանալու համար, փնտրել ինվենստիցիաների նոր աղբյուրներ, ներգրավել բնակիչների սեփական միջոցները, տարբեր սոցիալական հիմնադրամների միջոցները: ՀԶՀԾ-ի իրականացումը շատ բանով պայմանավորված կլինի նաև այն բանից, թե համայնքի ՏԻՄ-երին ինչքանով հկաջողվի ծավալել ՀՀ պետական կառավարման համապատասխան մարմինների, ՀՀ-ում գործող միջազգային և տեղական դոնոր կազմակերպությունների հետ՝ համայնքային տնտեսությունում ապահովելու ՀԶՀԾ-ով պլանավորված ներդրումները և միջոցները: